

5. Грибан В. Г., Фоменко А. Є., Казначеев Д. Г., Бойко О. І. Безпека працівників Національної поліції в умовах надзвичайних ситуацій: навч. посібник. Дніпро : ДДУВС, 2018. 100 с.

6. Покайчук В. Я. Особиста безпека поліцейського (в схемах): навч. посібник. Дніпро : ДДУВС, 2023. 280 с.

7. Грибан В. Г., Фоменко А. Є., Казначеев Д. Г. Охорона праці та особиста безпека працівників у сфері правоохоронної діяльності України: підручник. Дніпро : ДДУВС, 2018. 368 с.

8. Казначеев Д. Г., Бурлаку О. Г. Забезпечення публічного порядку та безпеки під час виникнення надзвичайних ситуацій. *Актуальні питання забезпечення публічного порядку та безпеки в сучасних умовах: вітчизняний та міжнародний досвід*: матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 листопада 2017 р.). Дніпро : ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. С. 160-163.

Ганна ТУРЧАНКОВА,
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
Володимир МАЛЯРЕНКО,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПІДРУЧНИХ ЗАСОБІВ У СТАНІ НЕОБХІДНОЇ ОБОРОНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Діяльність органів та підрозділів Національної поліції України можна розглядати як особливий вид державно-управлінської діяльності, оскільки поліцейські виконують важливі функції щодо забезпечення правопорядку в державі. Вони повинні суворо дотримуватися законності, виказувати лінгвістичну чіткість та документальну виразність, а також забезпечувати публічну безпеку і порядок.

Однією з основних особливостей діяльності поліції є управління спеціальними структурами виконавчої влади, спрямоване на охорону громадської безпеки і порядку, протидію злочинності, а також захист прав і свобод громадян. Це означає, зокрема, організацію поведінки громадян у публічних місцях, де вона повинна бути організованою та відповідати встановленим правилам [1, с. 260].

Важливою частиною діяльності поліції є спеціальні підрозділи, які мають підвищену професійну, фізичну та спеціальну підготовку для виконання різних видів завдань. Ці підрозділи мають спеціальні відділи, групи та окремих фахівців, здатних успішно виконувати адміністративні завдання в екстремальних умовах.

Право використовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби мають лише ті працівники спеціальних підрозділів поліції, які пройшли відповідну підготовку і мають право на їх застосування відповідно до закону. Спеціальні заходи, такі як операції звільнення заручників або припинення масового безладу, є лише частиною роботи поліції, а решта включає організацію та підготовку.

Ще однією важливою складовою діяльності поліції є охорона об'єктів. Об'єктами можуть бути будівлі, кордони, публічний порядок, публічна безпека, економічна (фінансова) безпека та ін. При охороні об'єктів важливо враховувати суб'єкт, який атакує чи створює загрози. Це можуть бути люди, тварини, природні сили, інфекційні захворювання чи техногенні ризики. У цьому контексті постає питання про захист об'єктів від порушень [2].

Результативність та ефективність роботи поліції залежать від використання різних методів, зокрема спеціальних, у виконанні професійних завдань. Важливо розуміти необхідність оборони у виняткових ситуаціях, оскільки поліцейські постійно наражаються на ризики.

Діяльність органів та підрозділів Національної поліції України являє собою специфічний аспект державно-управлінської сфери, оскільки поліцейські виконують унікальні завдання, спрямовані на забезпечення правопорядку в країні. Весь їхній функціонал вимагає точного дотримання законності, лінгвістичної ясності та чіткості у документах, а також забезпечення громадської безпеки та порядку.

Поліцейська діяльність передбачає керування спеціальними структурами виконавчої влади, що має на меті охорону громадської безпеки та порядку, протидію злочинності, а також захист прав і свобод громадян. У цьому контексті важливо відзначити роль управління поведінкою громадян у публічних місцях, де організованість їхньої поведінки є обов'язковою. Наприклад, рух пішоходів і водіїв на транспорті повинен підпорядковуватися правилам дорожнього руху і вимогам поліцейського, що забезпечує безпеку на дорозі [3, с. 244].

В умовах воєнного стану з огляду на особливості діяльності правоохоронних органів постала необхідність у виділенні спеціальних підрозділів та груп, які отримали підвищену професійну, фізичну та спеціальну підготовку для ефективного виконання різноманітних адміністративних завдань. Серед цих підрозділів – спецпідрозділи поліції, спеціальна поліція, експерти з відеодокументування, спеціалісти зв'язку тощо. Застосування вогнепальної зброї та спеціальних засобів є дозволеним лише для тих працівників, які мають відповідну професійну підготовку та право на їх використання відповідно до законодавства.

Термін «спеціальні заходи» застосовується до заходів, спрямованих безпосередньо на особу порушника закону, які можуть призводити до фізичної шкоди чи навіть позбавлення життя. Очевидно, що успішність таких заходів залежить від підготовки, навчання, забезпечення засобами захисту, фінансової підтримки та розробки правових норм, що регламентують діяльність в екстремальних ситуаціях.

Отже, застосування поліцейськими підручних засобів у стані необхідної оборони в умовах воєнного стану є необхідним і важливим елементом забезпечення безпеки та правопорядку в державі. Організаційна структура та спеціальні підрозділи поліції, які мають підвищену професійну, фізичну та спеціальну підготовку, відіграють визначальну роль у виконанні адміністративних завдань та здійсненні необхідної оборони.

В умовах воєнного стану поліцейські взаємодіють зі спеціальними структурами виконавчої влади, напрямами роботи яких є охорона громадської безпеки та порядку, протидія злочинності та захист прав і свобод громадян. Забезпечення їхньої діяльності передбачає використання вогнепальної зброї та спеціальних засобів, але це право належить лише підготовленим та обізнаним із нормативними актами працівникам.

Спеціальні заходи, що охоплюють операції з визволення заручників та припинення масового безладу, вимагають не лише відмінної фізичної та професійної підготовки, але й відповідального підходу до розробки та використання методів, що регламентують діяльність в екстремальних умовах.

Список використаних джерел:

1. Рубан К., Голиш І. Нові вимоги до тактично-вогневої підготовки поліцейських в умовах воєнного стану як обов'язкова складова зміцнення публічної безпеки і порядку України. *Організаційно-правове забезпечення національної безпеки в умовах воєнного стану*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, 07 липня 2023 р.). 2023. С. 259-262.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.
3. Синенький В. М. Застосування поліцейськими підручних засобів в стані необхідної оборони або крайньої необхідності в умовах воєнного стану. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*. 2022. № 32. С. 242-248.

Маргарита МАКСИМОВА,
викладач кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософії в галузі права
Кароліна ГОНЧАР,
здобувач вищої освіти
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ДО ПРОБЛЕМИ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ ЗБРОЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Вогнепальна зброя завжди відігравала важливу роль у захисті та безпеці. Вона є невід'ємною частиною військових та правоохоронних структур, а також використовується цивільним населенням для самооборони.